

Zaawansowany HTML i CSS Dzień 3

v3.3

Plan

- Stylowanie formularzy
- Tworzenie układu strony
- CSS Reset
- Dobre praktyki
- Koncepcja nazewnictwa klas

Stylowanie formularzy

placeholder

Placeholder to tekst, który widzisz w linii formularza, zanim zaczniesz uzupełniać to pole. Można go ostylować za pomocą pseudoklas. Przeglądarki wymagają korzystania z prefiksów. Uwaga! W Firefox każdy **placeholder** ma **opacity** ustawione na **0.4**!

```
<input type="text" name="name"
        placeholder="wpisz swoje imię"/>
```

```
::-webkit-input-placeholder {
    color: red;
    /* Chrome, Opera, Safari */
}
::-moz-placeholder {
    color: red;
    /* Firefox */
}
::-ms-input-placeholder {
    color: red;
    /* IE 10+ */
}
```

focus

Przeglądarki domyślnie mają ustawione obramowanie wokół pól formularzy, gdy kursor myszy znajduje się wewnątrz. Możemy jednak nadpisać tę własność.

Lepiej nie nadpisywać wartości **focus** ze względu na użytkowników, którzy używają urządzeń dotykowych lub przełączają się pomiędzy formularzami za pomocą tabulatora.

Imię

```
input:focus {  
  outline: 0;  
}
```

Imię

submit

Możemy stylować poszczególne elementy i nadpisywać domyślne wartości.

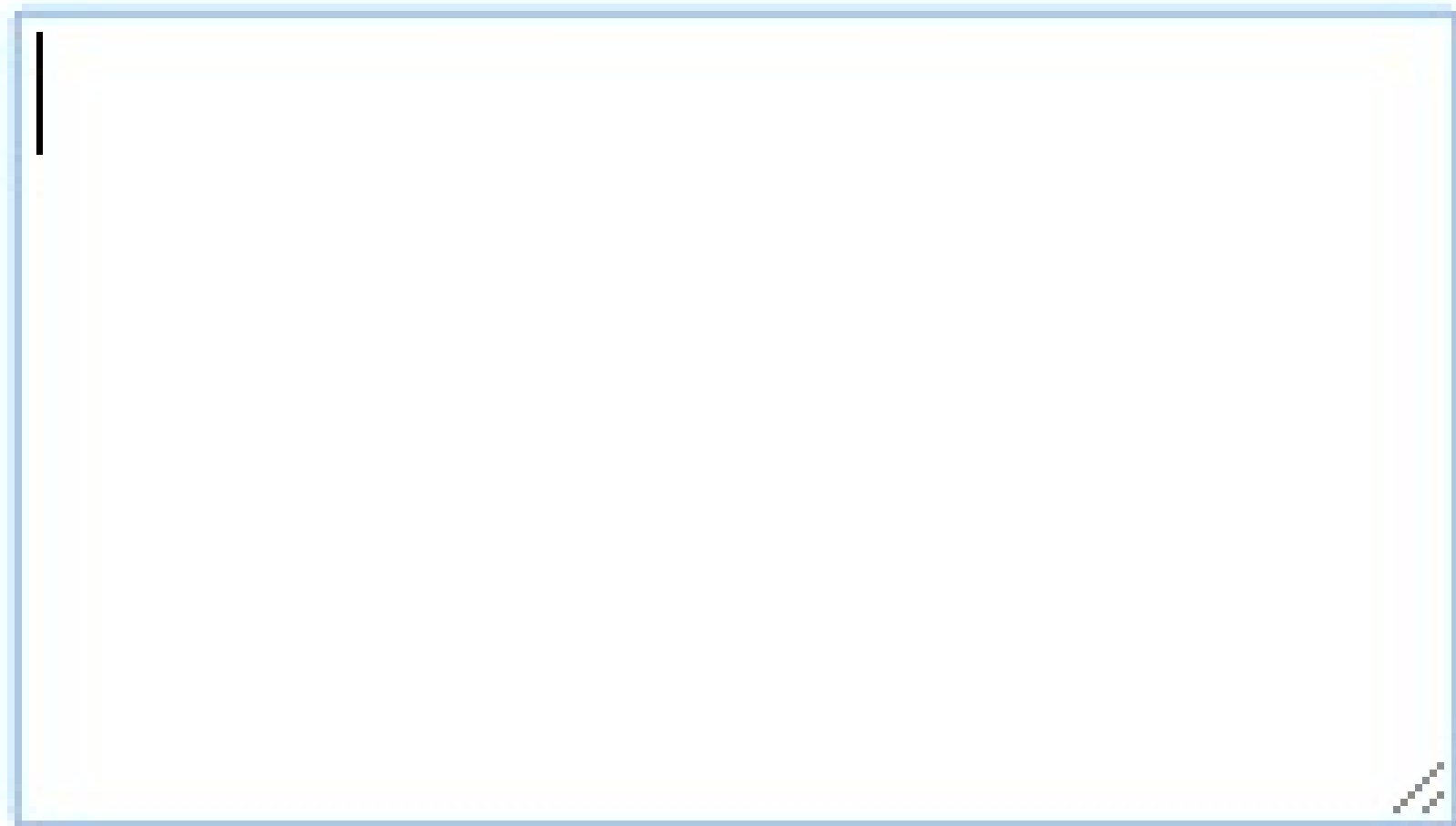


```
<input type="submit" value="Wyślij">
```

```
input[type="submit"] {  
  background-color: blue;  
  border: none;  
  color: white;  
  border-radius: 20%;  
}
```

textarea

Jeżeli nie chcemy, aby użytkownik mógł powiększać pole **textarea**, możemy je zablokować za pomocą CSS.


```
textarea {  
  resize: none;  
}
```

Przykłady formularzy CSS

- <http://codepen.io/miroot/pen/qwlgC>
- <http://cssdeck.com/labs/login-form-3>
- <http://red-team-design.com/slick-login-form-with-html5-css3>
- <http://codepen.io/petertoth/pen/BtGkp>
- <http://codepen.io/kman/pen/DFAzG>
- <http://cssdeck.com/labs/apple-dev-login>
- <http://designerfuel.tumblr.com/post/15555140593/login-form-psd-live>

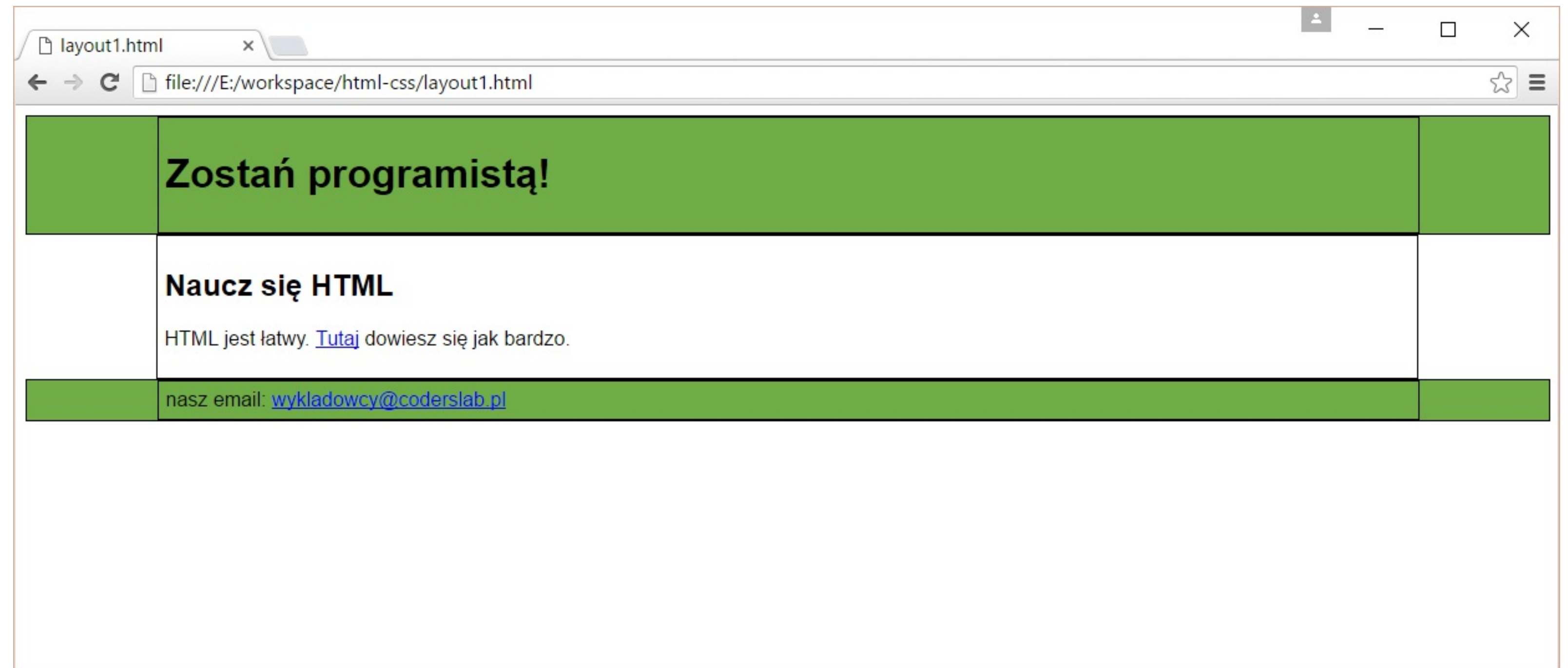
Czas na zadania

Tworzenie układu strony

Co chcemy osiągnąć?

Chcemy osiągnąć następujący efekt / stworzyć elementy:

- strona na środku ekranu,
- nagłówek,
- treść,
- stopka.

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">

  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">

  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

→ Deklaracja typu - HTML,

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

- Deklaracja typu - HTML,
- nagłówek HTML,

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

- Deklaracja typu - HTML,
- nagłówek HTML,
- tytuł strony,

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

- Deklaracja typu - HTML,
- nagłówek HTML,
- tytuł strony,
- kodowanie czcionek,

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

- Deklaracja typu - HTML,
- nagłówek HTML,
- tytuł strony,
- kodowanie czcionek,
- deklaracja pliku CSS,

Budujemy szkielet strony

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>
      Zostań programistą
    </title>
    <meta charset="UTF-8">
    <link rel="stylesheet"
          type="text/css"
          href="style.css">

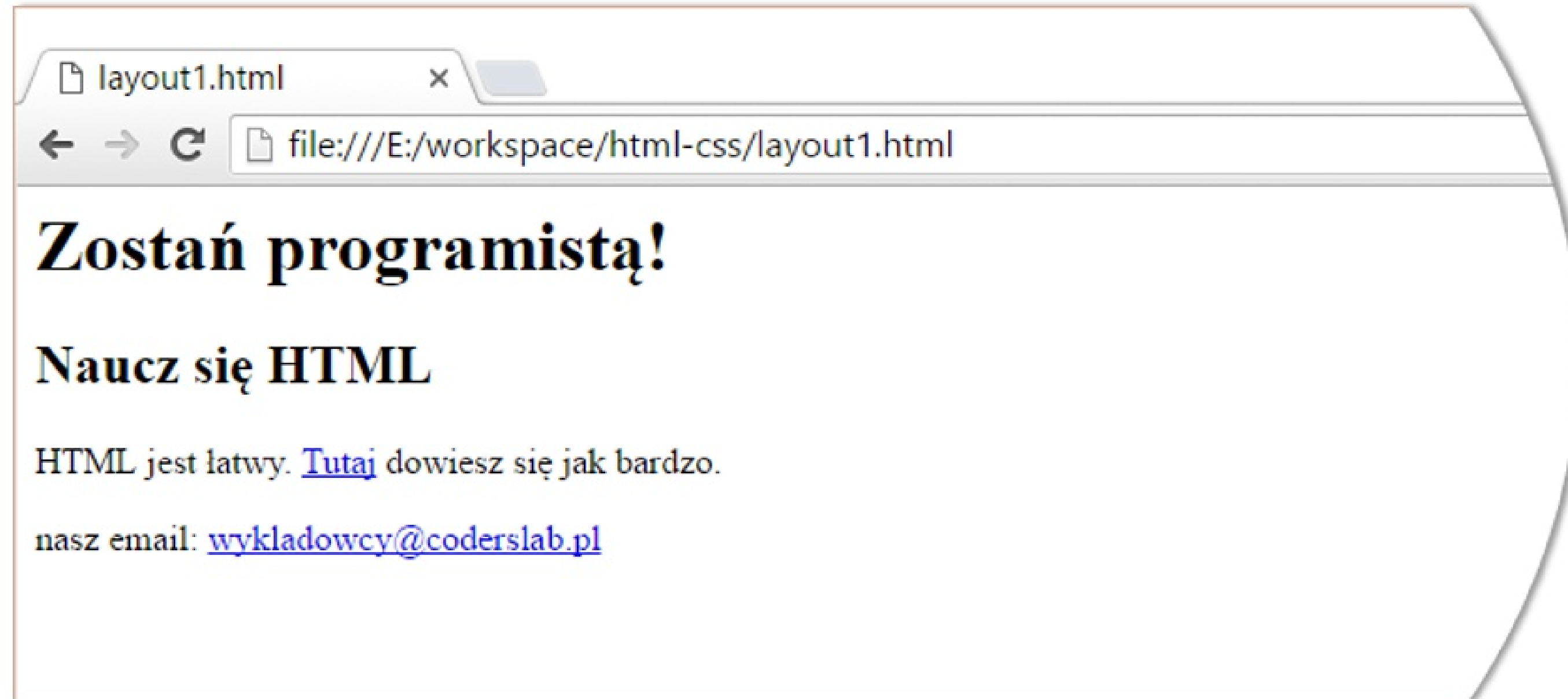
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

- Deklaracja typu - HTML,
- nagłówek HTML,
- tytuł strony,
- kodowanie czcionek,
- deklaracja pliku CSS,
- treść strony.

Tworzymy zawartość strony

Tworzymy semantyczną zawartość naszej strony:

- nagłówek strony (**header**),
- artykuł o HTML-u (**section**),
- stopka z adresem email (**footer**).

Tworzymy zawartość strony

```
<body>
  <header>
    <h1>Zostań programistą!</h1>
  </header>
  <section>
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy. <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </section>
  <footer>
    <div class="container">nasz email: ...</div>
  </footer>
</body>
```

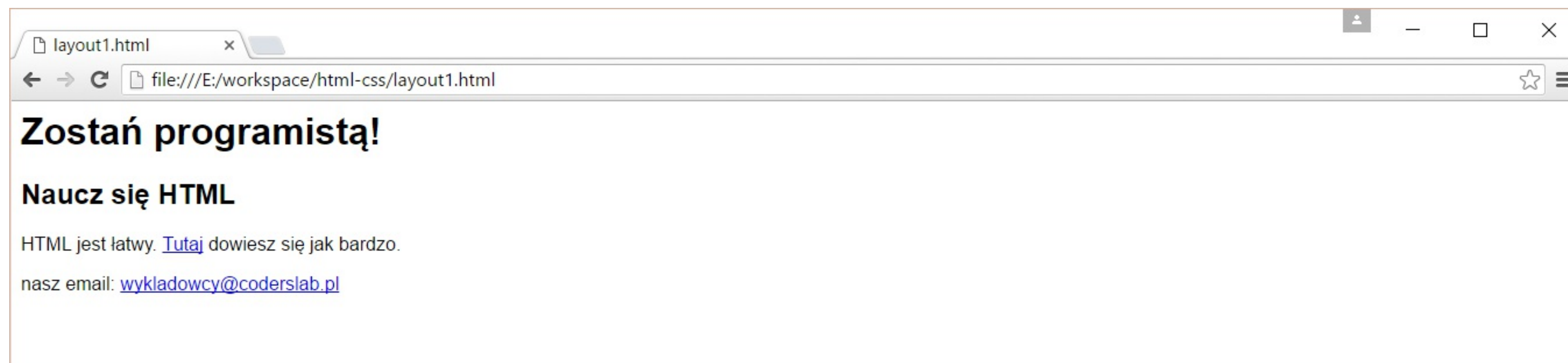
Czcionki!

Czcionka, której używamy na naszej stronie, to **Arial**.

Musimy pamiętać o tym, żeby dać przeglądarce jakąś alternatywę, w przypadku, gdy **Arial** będzie niedostępny.

A jeśli przeglądarka nie znajdzie niczego - wtedy musimy użyć tzw. *fallbacku*.

```
body {  
  font-family: Arial, Helvetica, sans-serif;  
}
```


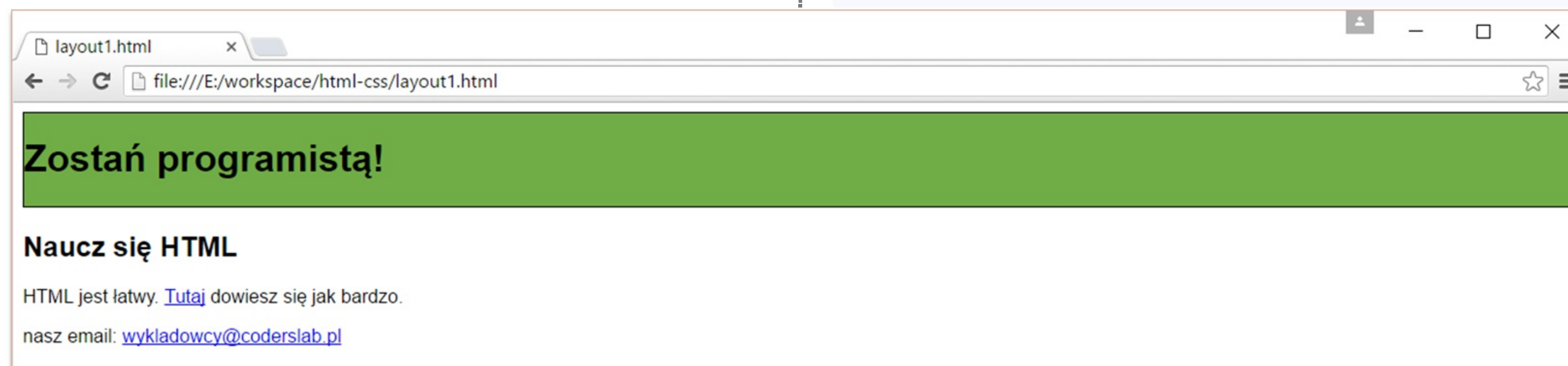
Ustawiamy nagłówek na środku

W tym celu musimy ustawić szerokość nagłówka na 100%.

Pamiętajmy o obramowaniach każdej części. Będziemy dzięki temu wiedzieć, gdzie dany element się zaczyna, a gdzie kończy.

```
<header>
  <h1>Zostań programistą!</h1>
</header>
```

```
header {
  width: 100%;
  border: 1px solid #000;
  background-color: #70AD47;
}
```


Ustawiamy nagłówek na środku

Hm... Nie do końca o to chodziło.

Naszym celem jest nagłówek w ramce umieszczony na środku strony.

W tym celu najlepiej obudować wewnątrz elementu **header** elementem **div**, któremu nadamy odpowiednią szerokość i przesuniemy na środek strony.

```
<header>
  <div class="container">
    <h1>Zostań programistą!</h1>
  </div>
</header>
```

```
.container {
  margin: 0 auto;
  width: 1000px;
  border: 1px solid black;
}
```

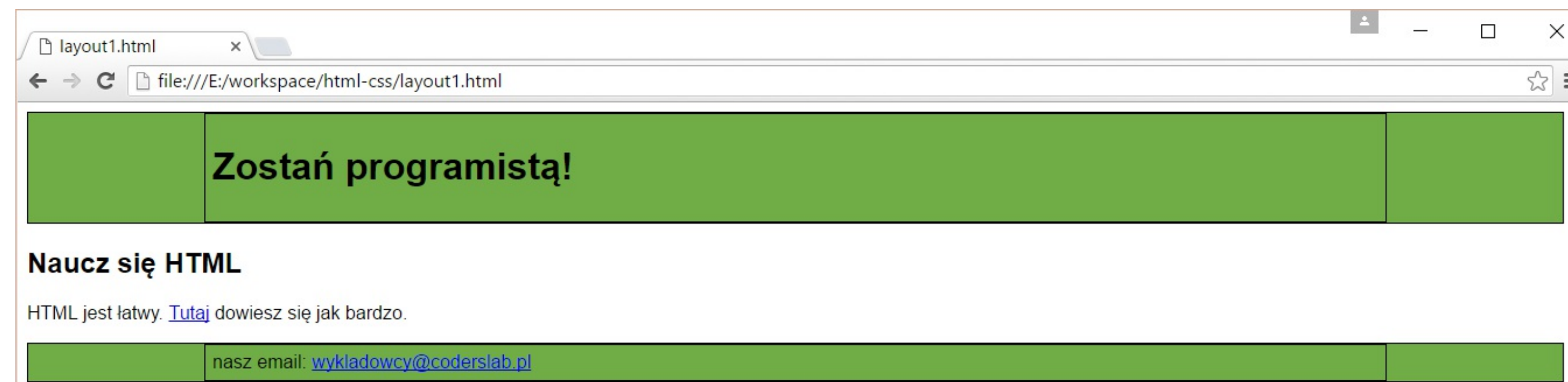

Formatowanie stopki

Aby odpowiednio sformatować stopkę, wystarczy zrobić z nią to samo, co z nagłówkiem i zdefiniować odpowiednie style.

```
<footer>
  <div class="container">
    nasz email: ...
  </div>
</footer>
```

```
header, footer {
  width: 100%;
  border: 1px solid #000;
  background-color: #70AD47;
}
```


Zawartość strony

Bardzo podobnie obejdziemy się z sekcją, w której przechowujemy zawartość strony.

W tym celu zmodyfikujemy HTML, tak by lepiej oddawał semantykę naszego dokumentu: opakujemy artykuł w element **article**.

```
<section>
  <article>
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</section>
```


Zawartość strony

Następnie wyśrodkujemy element article tak, jak zrobiliśmy to poprzednio z nagłówkiem i stopką.

Voilà!

```
<section>
  <article class="container">
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</section>
```

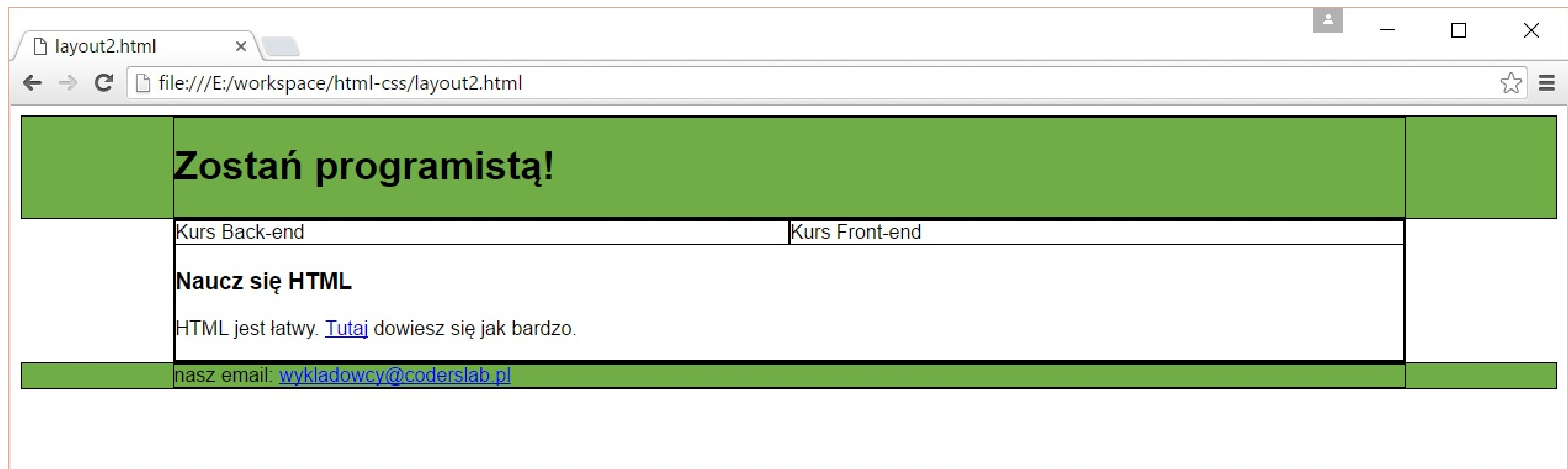

**Strona z wieloma
artykułami**

Co chcemy osiągnąć?

Chcemy dodać kilka artykułów na stronie, tak jak na ilustracji.

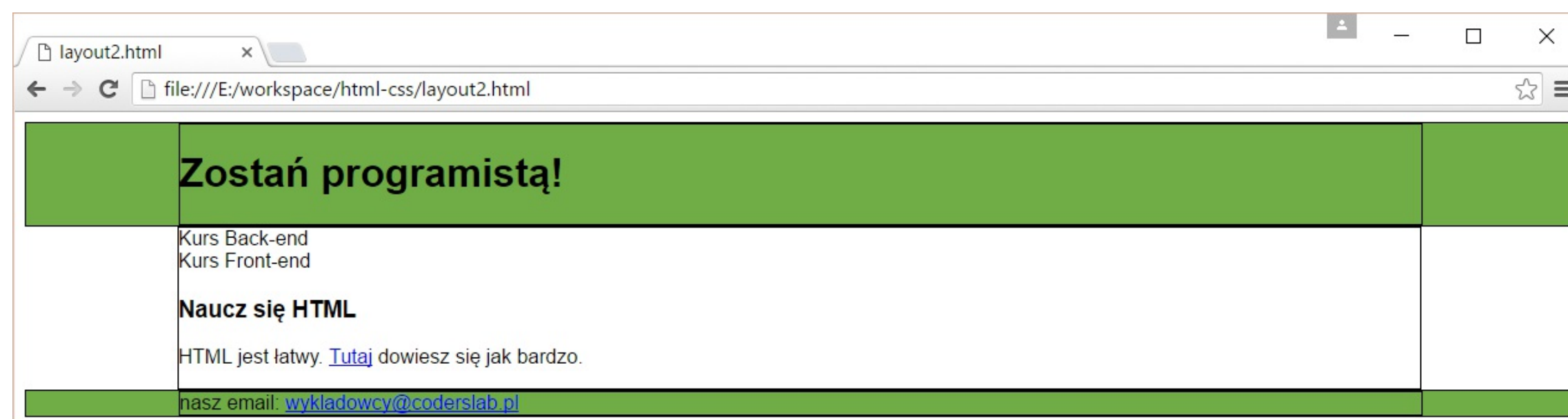
Można to osiągnąć na kilka sposobów: np. używając CSS-owej dyrektywy **float**, albo **display**.

Modyfikujemy zawartość strony

Modyfikujemy semantyczną zawartość naszej strony:

- usuwamy klasę **.container** z elementu **article**,
- dodajemy klasę **.container** do elementu **section** (kto wie dlaczego?),
- dodajemy kolejne artykuły do strony.


```
<section class="container">
  <article>Kurs Back-end</article>
  <article>Kurs Front-end</article>
  <article>
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</section>
```

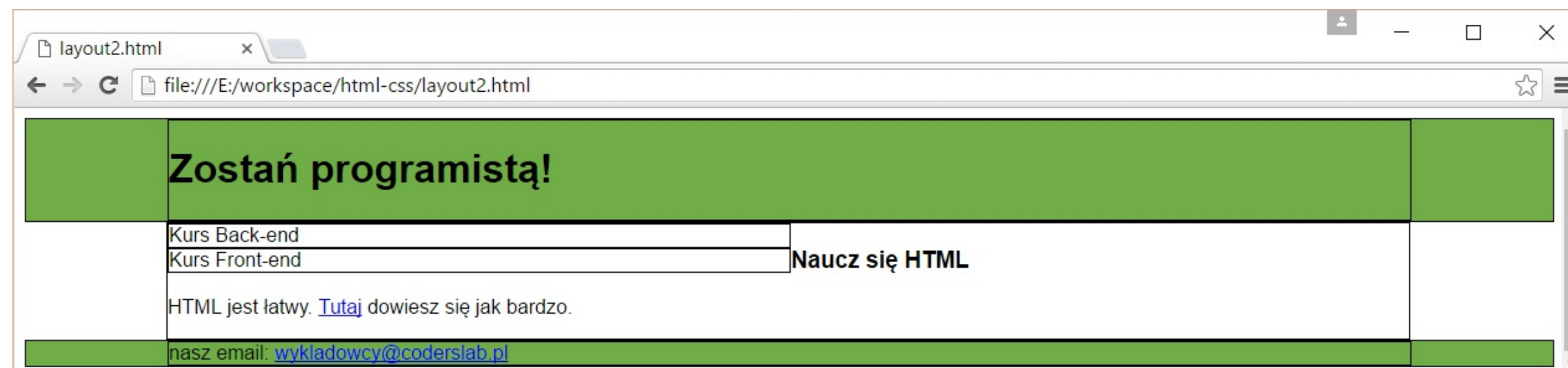
Górne artykuły, styl float

Każdy z górnych artykułów powinien:

- mieć szerokość 50% całego kontenera,
- opływać inne elementy z lewej strony.

Zdefiniujemy dla niego klasę **.small-box**, w której zamieścimy te dyrektywy.

Pamiętajmy o **border**!


```
<article class="small-box">
    Kurs Back-end
</article>
<article class="small-box">
    Kurs Front-end
</article>
```

```
.small-box {
    float: left;
    width: 50%;
    border: 1px solid black;
}
```


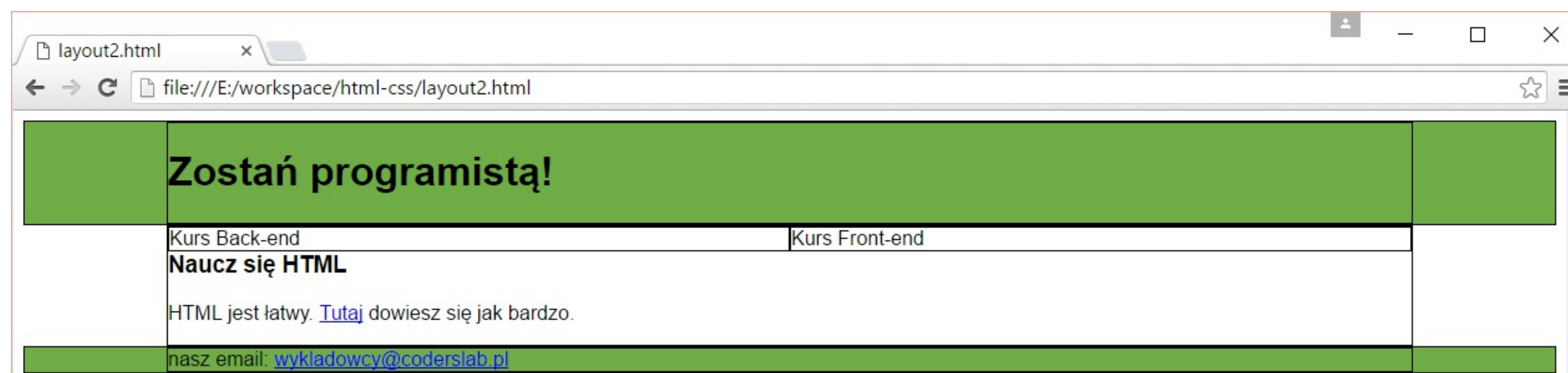
Ustawiamy górne artykuły

Ups! Nie wygląda to dobrze...

Zapomnieliśmy o „rozpychaniu” pudełka elementu przez ramkę (**border**)!

Aby to naprawić, najlepiej zdefiniować wszystkim elementom właściwość **box-sizing** i ustawić jej wartość **border-box**.

```
* {  
  box-sizing: border-box;  
}  
.small-box {  
  float: left;  
  width: 50%;  
  border: 1px solid black;  
}
```


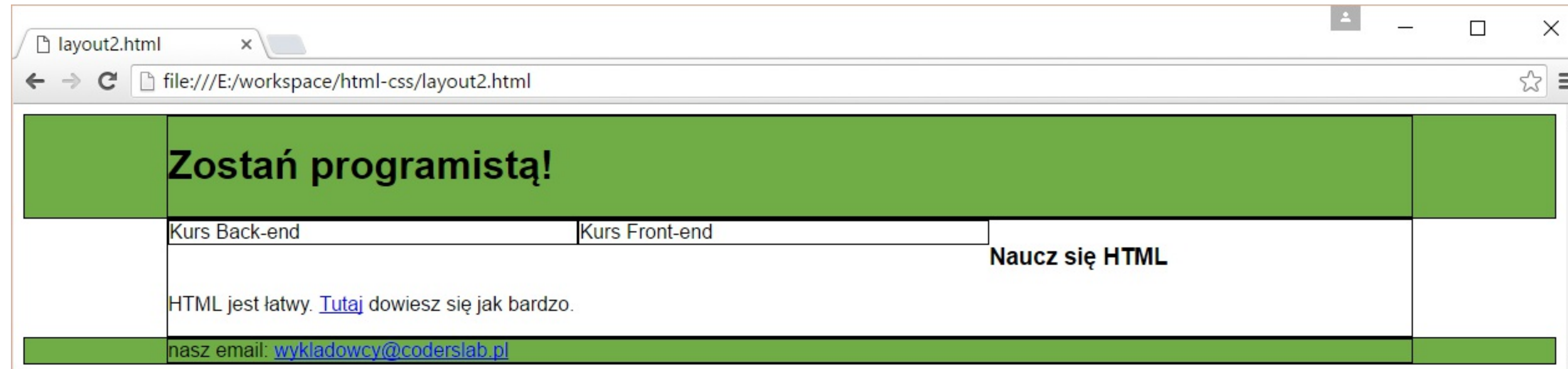
Dolny artykuł

Czy dolny artykuł jest poprawnie sformatowany?

Nie. Przekonamy się o tym wówczas, gdy zmodyfikujemy klasę **.small-box** tak, by zajmowała nie 50%, a np. 33% powierzchni.

Musimy jawnie określić, że dolny artykuł ma się wyświetlać pod górnymi.

```
.small-box {  
  float: left;  
  width: 33%;  
  border: 1px solid black;  
}
```


Dolny artykuł

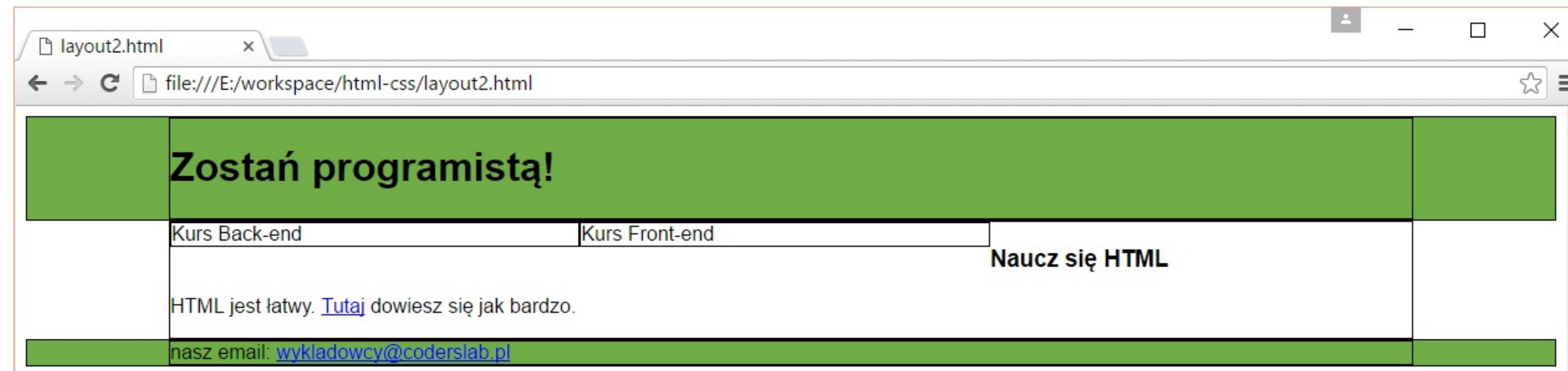
Czy dolny artykuł jest poprawnie sformatowany?

Nie. Przekonamy się o tym wówczas, gdy zmodyfikujemy klasę **.small-box** tak, by zajmowała nie 50%, a np. 33% powierzchni.

Musimy jawnie określić, że dolny artykuł ma się wyświetlać pod górnymi.

```
.small-box {  
  float: left;  
  width: 33%;  
  border: 1px solid black;  
}
```

To tylko na próbę! Po sprawdzeniu przywróćcie wartość 50%!

Dolny artykuł

W tym celu musimy znowu semantycznie zmodyfikować HTML:

Opakujemy każdy rząd artykułów w klasę **.row**.

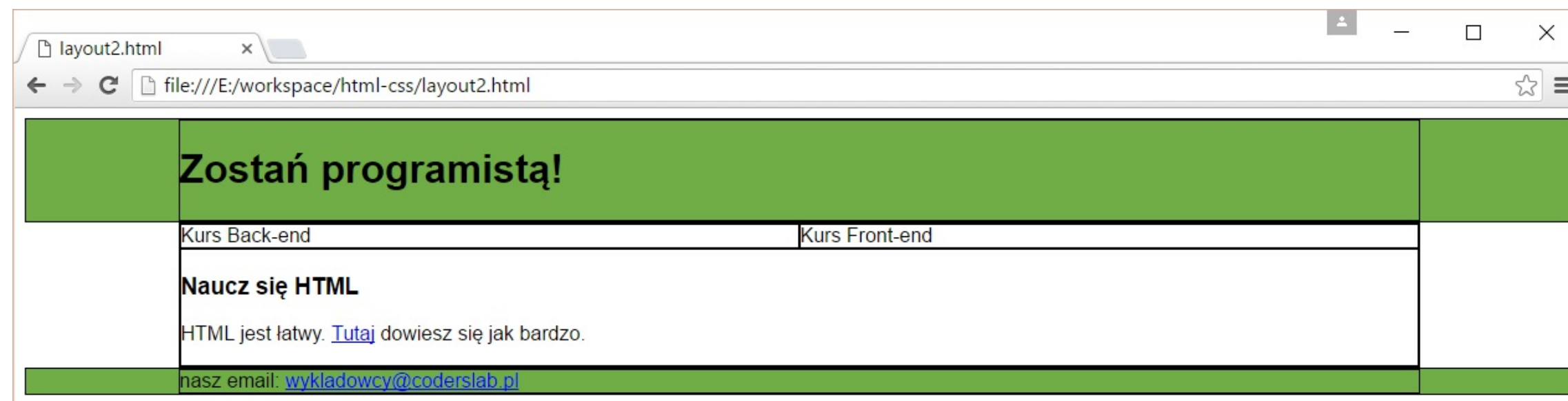
Dolnemu artykułowi nadajemy klasę **.large-box**.

```
<div class="row">
  <article>Kurs Back-end</article>
  <article>Kurs Front-end</article>
</div>
<div class="row">
  <article class="large-box">
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</div>
```

Dolny artykuł

Sztuczka polega na tym, że koniec pudełka klasy **.row** musi zerować styl **float** (użyj do tego właściwości **clear**).

Musi to być zrobione zaraz po zakończeniu **.row**. Najlepiej użyć do tego pseudoelementu **:after**.

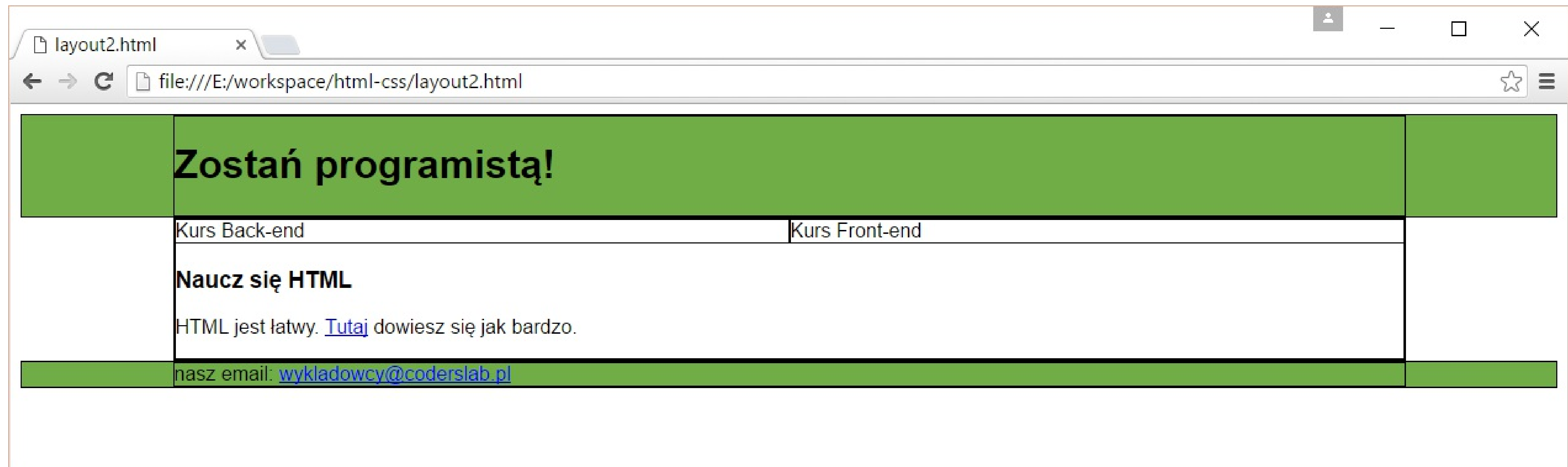
Należy też wyczyścić zawartość pseudoelementu oraz ustawić wyświetlanie na blokowe.

```
.row:after {  
  clear: both;  
  display: block;  
  content: ' ';  
}  
.large-box {  
  border: 1px solid black;  
}
```

**Strona z wieloma
artykułami:
alternatywa**

Co chcemy osiągnąć?

Podobny efekt można uzyskać prościej, używając stylu **display**, który jest łatwiejszy do opanowania, ale ma pewne ograniczenia.

Przywracamy stary HTML

Aby sformatować stronę CSS-em **display**, nie potrzebujemy tak skomplikowanej struktury. Usuńmy **div**-y o klasie **.row**.

```
<div class="row">
  <article>Kurs Back-end</article>
  <article>Kurs Front-end</article>
</div>
<div class="row">
  <article class="large-box">
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</div>
```

Przywracamy stary HTML

Aby sformatować stronę CSS-em **display**, nie potrzebujemy tak skomplikowanej struktury. Usuńmy **div**-y o klasie **.row**.

```
<div class="row">
  <article>Kurs Back-end</article>
  <article>Kurs Front-end</article>
</div>
<div class="row">
  <article class="large-box">
    <h2>Naucz się HTML</h2>
    <p>
      HTML jest łatwy.
      <a href="#">Tutaj</a>
      dowiesz się, jak bardzo.
    </p>
  </article>
</div>
```

Te elementy usuwamy z HTML-a.

Górne artykuły, styl display

Żeby ustawić górne artykuły w jednym rzędzie, należy ustawić właściwość **display** na **inline-block**.

```
.small-box {  
  width: 496px;  
  display: inline-block;  
  border: 1px solid black;  
}
```

Spowoduje to ustawianie kolejnych elementów, posiadających ten styl, obok siebie. W momencie, gdy kolejny element przekroczy granicę kontenera, linia zostanie złamana i element spadnie do kolejnej.

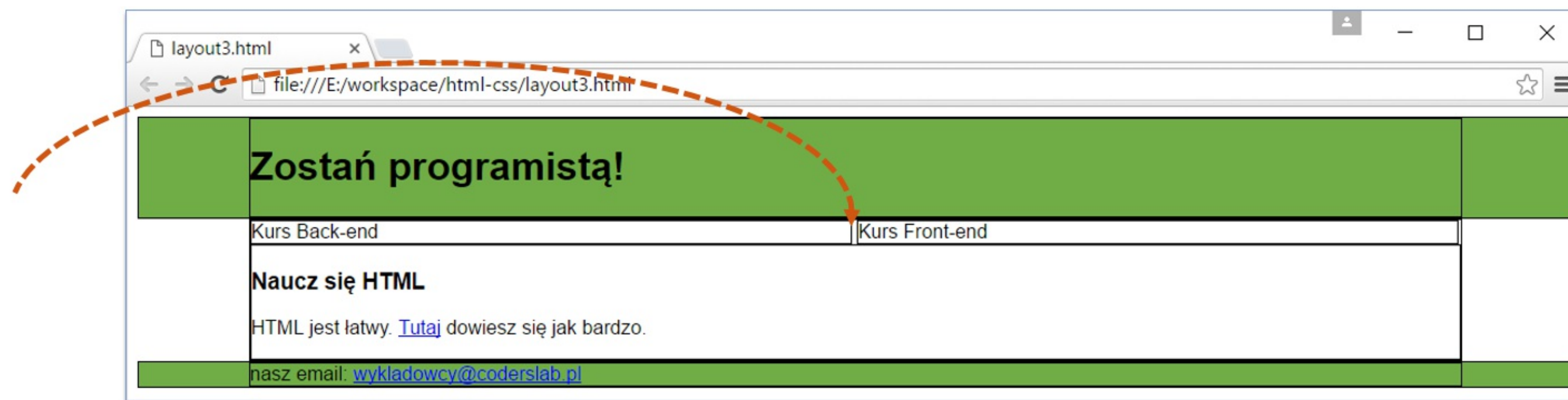

Górne artykuły, styl display

Zwróćcie uwagę na przerwy pomiędzy górnymi artykułami. Między elementami wyświetlanymi jako **inline-block**, zawsze dodawana jest kilkupikselowa przerwa, dlatego że renderowane się białe znaki pomiędzy elementami inline-blockowymi. Można ją usunąć, używając różnych technik, niemniej jest to czasochłonne i zwyczajnie nieopłacalne.

Jeśli chcecie, aby elementy dokładnie do siebie przylegały, użyjcie metody, wykorzystującej dyrektywę **float**.

Między elementami wyświetlanymi jako inline-block, zawsze dodawana jest kilkupikselowa przerwa.

Czas na zadania

CSS Reset

CSS Reset

CSS Reset to kod resetujący wszystkie podstawowe style elementów.

Style ustawione wewnątrz tego pliku resetują domyślne ustawienia niektórych elementów. Przykładem jest usunięcie marginesu dla elementu **body**.

Niestety CSS Reset zeruje również **outline** w pseudoklasie **:focus**, co jest niezgodne z odpowiednim podejściem accessibility i uniemożliwia osobom korzystającym z czytników stron na prawidłowe użytkowanie. Dlatego korzystając z pliku resetującego trzeba doprojektować **:focus** dla butonów, inputów, itp.

CSS Reset

Najprostszy reset CSS możemy zrobić sami zerując margines wewnętrzny i zewnętrzny dla każdego elementu:

```
* {  
  padding: 0;  
  margin: 0;  
}
```

Przykład kodu reset CSS:

- <http://github.com/murtaugh/HTML5-Reset/blob/master/assets/css/reset.css>
- Kod znajdziesz też w dołączonym pliku **reset.css**.

Dobre praktyki

Wcięcia

Przy tworzeniu kodu HTML i CSS pamiętajmy o odpowiednich wcięciach. Kod z wcięciami lepiej się czyta i poprawia.

```
<html lang="pl-PL">
  <head>
    <title>To jest tytuł</title>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="description"
      content="opis">
  </head>
</html>
```

```
.my_class {
  font-size: 28px;
  color: #309;
}
```

Nagłówki

Dobłą praktyką jest używanie nagłówków według hierarchii (**<h1>** - **<h6>**) zgodnie z tematyką strony. Czyli im ważniejsza treść tym wyższy nagłówek.

Pamiętajmy o tym aby nie robić skoków w nagłówkach tzn. jeżeli mamy na stronie 3 różne nagłówki to powinny to być **<h1>**, **<h2>** i **<h3>**, a nie **<h1>**, **<h3>**, **<h6>**.

Ponadto na stronie powinien znajdować się tylko jeden **h1** co ma znaczenie dla SEO i Accessibility.

Według specyfikacji HTML5 każdy element podziału strony czyli: **<body>**, **<section>**, **<article>**, **<nav>** i **<aside>** powinien mieć nagłówek.

Dobrym narzędziem do sprawdzenia nazw sekcji w dokumencie jest rozszerzenie do Chrome: [Outliner](#).

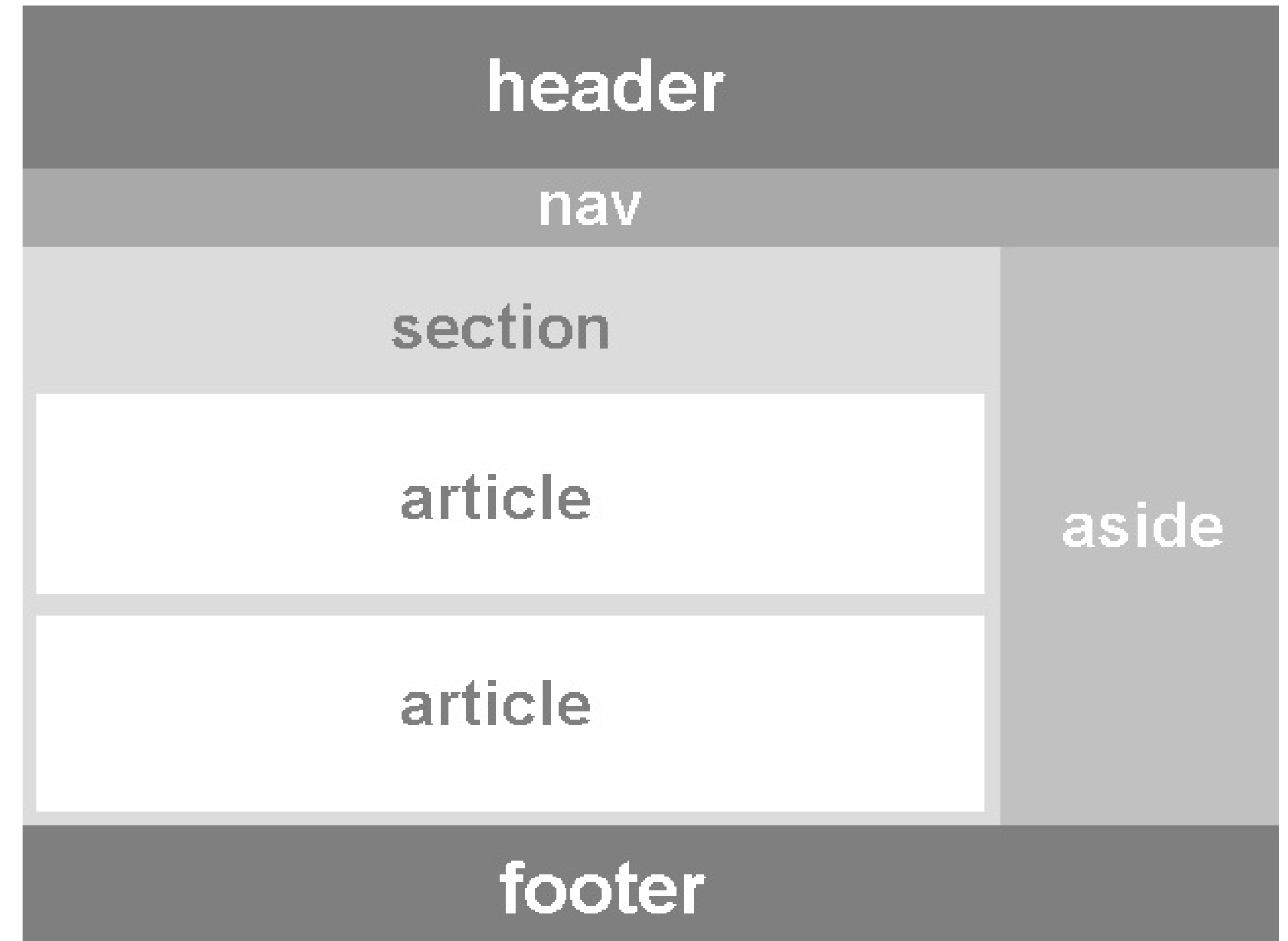

Za dużo divów

Całą stronę można stworzyć za pomocą tagów **div**.

Czytelność takiej strony jednak znacząco spada, zarówno dla robotów wyszukiwarek, jak i dla osób pracujących nad kodem.

Z pomocą przychodzą nam nowe elementy semantyczne HTML5. Korzystajmy z nich. Zamiast zagnieżdżania w sobie wielu divów o różnych identyfikatorach i klasach.

Odpowiednie nazwy identyfikatorów i klas

Jeśli nadajesz klasy lub id danym elementom, to twórz zrozumiałe nazwy.

Źle

```
<div class="red">Error!</div>
```

Dobrze

```
<div class="alert">Error!</div>
```

Oddzielaj HTML od CSS

Najlepszą praktyką podczas tworzenia stron jest umieszczanie stylów w osobnych plikach.

Staraj się nie mieszać kodu CSS między znacznikami HTML.

Używaj określonych klas, kiedy to konieczne

Zamiast ustawiania za długich zagnieżdżeń lepiej użyć klasy.

Źle

```
div.panel section article footer span {  
    /* CSS */  
}
```

Dobrze

```
.info {  
    /* CSS */  
}
```

Używaj skróconych atrybutów i wartości

Skrócone wersje niektórych atrybutów są łatwiejsze w użytkowaniu.

```
.button {  
  margin-top: 20px;  
  margin-right: 10px;  
  margin-bottom: 2px;  
  margin-left: 2px;  
}
```

```
.button {  
  margin: 20px 10px 2px 2px;  
}
```

Unikaj wpisywania jednostek przy wartości zero

Nie jest ważne, czy stosujesz piksele, procenty czy inne jednostki.

Jeżeli wartość atrybutu wynosi zero, nie dodawaj niepotrzebnie **px**, **em** itp.

```
.button {  
  margin: 0;  
}
```

Organizacja kodu

Organizuj kod CSS od góry do dołu. Tak aby był spójny z kolejnością w kodzie HTML

```
section {  
  margin: 0;  
}  
article {  
  margin: 0;  
}  
footer {  
  margin: 0;  
}
```

Koncepcje nazewnictwa klas (metodologie)

Metodologia BEM

W metodologii BEM mamy trzy typy nazewnictwa klas:

- blok zawierający określony element strony np. komentarz użytkownika (**.block**),
- element wewnątrz danego bloku np. avatar lub nazwa użytkownika (**.block__element**),
- klasę – modyfikator np. najnowszy komentarz (**.block--modifier**).

→ Oficjalna strona metodologii

→ <http://en.bem.info>

```
<div class="comment">
  <span class="comment__user">
    Piotr
  </span>
  <p class="comment__content">
    Komentarz
  </p>
</div>
<div class="comment comment--latest" >
  <span class="comment__user">
    Piotr
  </span>
  <p class="comment__content">
    Komentarz
  </p>
</div>
```

Inne koncepcje nazewnictwa klas

→ OOCSS

<http://github.com/stubbornella/oocss/wiki>

→ SMACSS

<http://smacss.com>

→ BEMIT

<http://csswizardry.com/2015/08/bemit-taking-the-bem-naming-convention-a-step-further>

CSS nie jest językiem tak łatwym, jak powinien być, co jest mylące zwłaszcza dla początkujących.

J. ZELDMAN